

**JONAVOS RAIMUNDO SAMULEVIČIAUS PROGIMNAZIJOS
VAIKŲ TURIZMO RENGINIŲ ORGANIZAVIMO
TVARKA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaikų turizmo renginių organizavimo tvarka (toliau – tvarka) parengta vadovaujantis Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. ISAK- 330 „Dėl vaikų turizmo renginių organizavimo aprašo“ ir nustato vaikų turizmo renginių (žygių, išvykų, ekskursijų, sąskrydžių, varžybų) (toliau – turizmo renginiai) organizavimo tvarką Jonavos Raimundo Samulevičiaus progimnazijoje (toliau-Progimnazijoje).

2. Tvarkos tikslas – reglamentuoti turizmo renginių organizavimą, vykdymą ir laiduoti renginiuose dalyvaujančių vaikų ir mokinių saugumą.

3. Vaikų grupės, naudodamosios visuomeniniais, vandens keliais, keliaudamos draustiniais ar kitomis riboto lankomumo teritorijomis, privalo vadovautis saugaus eismo taisyklėmis, nustatytomis šiems keliams ir teritorijoms.

4. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

ekskursija – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas;

gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

išvyka – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;

sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

turizmo renginio vadovas – asmuo, turintis tinkamą pasirengimą, organizuojantis pasiruošimą turizmo renginiui ir jam vadovaujantis;

turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;

vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

žygis – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

5. Kitos tvarkoje naudojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853) vartojamas sąvokas.

II. TURIZMO RENGINIŲ PROGRAMOS

6. Turizmo renginių programos rengiamos vadovaujantis Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK - 991 (Žin., 2004, Nr. 98-3663).

7. Žygio, ekskursijos, išvykos programos ir sąskrydžio, varžybų nuostatus rengia turizmo renginio vadovas, tvirtina Progimnazijos direktorius.

8. Turistinės stovyklos programos rengiamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. ISAK - 165 (Žin., 2005, Nr. 18-591).

III. TURIZMO RENGINIŲ DALYVIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

9. Turizmo renginiuose leidžiama dalyvauti:

9.1. vienos dienos trukmės žygiuose pėsčiomis, išvykose ir mokomosiose ekskursijose nuo 6 metų;

9.2. dviejų dienų žygiuose pėsčiomis nuo 9 metų;

9.3. žygiuose slidėmis, vandens turizmo priemonėmis nuo 12 metų;

9.4. žygiuose dviračiais nuo 12 metų;

9.5. sąskrydžiuose, varžybose – šių renginių nuostatuose numatyta tvarka;

9.6. jaunesni negu aprašo 10.1–10.4 punktuose nurodyti vaikai gali dalyvauti turizmo renginiuose tik turėdami tėvų arba teisėtų vaiko globėjų rašytinį sutikimą.

10. Vaikai, nepriskirti pagrindinei medicininei fizinio pajėgumo grupei, dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu.

11. Vaikai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių dviejų dienų ir ilgiau trunkančiuose turizmo renginiuose gali dalyvauti tik su gydytojo leidimu, lydimi tėvų (globėjų)

12. Į turizmo renginius užsienyje mokytojai ir mokiniai vyksta įstatymų numatyta tvarka.

13. Progimnazijos direktorius, užtikrindamas turizmo renginių dalyvių saugumą:

13.1. įsakymu tvirtina turizmo renginio programą, dalyvių sąrašą, turizmo renginio vadovo (-ų) kandidatūrą (-as);

13.1.1. didesnėms nei 15 vaikų grupėms skiria 2 turizmo renginio vadovus.

13.1.2. priešmokyklinio ugdymo vaikų grupei, neatsižvelgiant į vaikų skaičių, skiria ne mažiau kaip 2 turizmo renginio vadovus.

13.2. saugos ir sveikatos klausimais moko ir atestuoja turizmo renginių vadovą (-us) vadovaudamasis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1-223/V-792 (Žin., 2004, Nr. 13-395), nustatyta tvarka.

13.3. padeda pasirengti turizmo renginiui;

13.4. atsako už pasirengimą turizmo renginiui, jo eigą ir pedagoginius rezultatus;

13.5. nustato turizmo renginių vadovo(-ų) pareigas;

13.6. už gerą programos vykdymą gali paskatinti turizmo renginio vadovą ir vaikus;

13.7. už programos vykdymo pažeidimus turizmo renginio vadovą gali nubausti drausmine tvarka.

14. Turizmo renginio vadovas:

14.1. užtikrina vaikų saugumą turizmo renginio metu;

14.2. rengia turistinės išvykos programą (atsižvelgdamas į dalyvių amžių jų pasirengimo lygį ir fizinę būklę, numato detalų maršrutą, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką, nakvynės vietą) (2 priedas);

14.3. apie vykdomą turizmo renginį informuoja vaikų tėvus per elektroninį dienyną „TAMO“ arba raštu (3 priedas);

14.4. supažindina mokinius su pirmosios pagalbos teikimu ir naudojimusi pirmosios pagalbos vaistinėle, saugaus eismo taisyklėmis, aplinkosaugos, priešgaisrinės saugos, maudymosi reikalavimais bei turizmo renginio saugos ir sveikatos instrukciją (4 priedas). Saugos instruktažus su vaikais registruoja tam skirtame žurnale (1 priedas);

14.5. vadovaujantis patvirtinta turizmo renginio programa užtikrina vaikų saugą renginio metu, moka suteikti pirmąją medicininę pagalbą;

14.6. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia turizmo renginio vykdymą.

15. Turizmo renginiuose dalyvaujantys vaikai nuo 14 metų:

15.1. susipažinę su turizmo renginio organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais pasirašo renginiuose dalyvaujančių vaikų saugos instrukтивimų registravimo lapuose atspausdintuose iš „TAMO“ dienyno „Saugaus elgesio ir kiti instruktažai“.

15.2. reikalui esant, prieš turizmo renginį pasiskirsto pareigomis, užduotimis ir kt.;

15.3. privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo (-ų) nurodymus.

IV. MAUDYMO SI REIKALAVIMAI

16. Progimnazijos organizuojamuose turizmo renginiuose maudytis draudžiama.

17. Vaikai vykstantys į turizmo renginius, kurių programoje numatyta lankymasis vandens pramogų parkuose, maudosi tuose parkuose nustatyta tvarka, prižiūrimi vandens pramogų parkų specialistų.

18. Vaikai vykstantys į turizmo renginius baseine, maudosi jame nustatyta tvarka, prižiūrimi baseino specialistų.

V. RENGINIŲ PROGRAMŲ FINANSAVIMAS

19. Renginiai finansuojami teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Turistinės stovyklos programos gali būti finansuojamos pagal Vaikų vasaros poilsio programų finansavimo tvarkos aprašą.

21. Renginiai gali būti finansuojami mokinių tėvų (globėjų) lėšomis.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Tvarka įsigalioja nuo Progimnazijos direktoriaus įsakymo paskelbimo datos.

23. Tvarka galioja visoms mokykloje organizuojamos Vaikų vasaros poilsio stovykloms.

Vaikų turizmo renginių organizavimo tvarkos
1 priedas

**RENGINIUOSE DALYVAUJANČIŲ VAIKŲ SAUGOS INSTRUKTAVIMŲ
REGISTRAVIMO ŽURNALAS**

Įsakymo data ir Nr.	Instruktuojamojo asmens (vadovo, pavaduotojo) vardas, pavardė	Profesija, pareigos	Data	Trumpas instruktažo turinys	Instruktažo vykdytojo pareigos, vardas, pavardė	Instruktažo vykdytojo parašas	Instruktuoto asmens parašas

TURIZMO RENGINIO (IŠVYKOS) PROGRAMA

1. TURIZMO RENGINIO (IŠVYKOS) PAVADINIMAS.

2. BENDROJI DALIS (pabraukti, koks tai renginys).

- **ekskursija** – trumpiau kaip parą trunkantis turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kuri vykdo gidas arba mokytojas;
- **išvyka** – organizuotas vaikų grupių keliavimas į numatytą turizmo objektą panaudojant transporto priemones;
- **sąskrydis** – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;
- **turistinė stovykla** – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimas rekreacinėje teritorijoje įrengtoje stovyklavietėje;
- **vaikų turizmo renginys** – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;
- **varžybos** – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;
- **žygis** – įvairios trukmės ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones.

3. TIKSLAS:

UŽDAVINIAI:

4. LAIKAS IR VIETA:

- Išvykimas iš Progimnazijos _____ m. _____ mėn. _____ d. _____ val.
- Atvykimas į objektą _____ m. _____ mėn. _____ d. _____ val.
- Parvykimas _____ m. _____ mėn. _____ d. _____ val.

5. DALYVIAI: _____ kl. _____ mokiniai.

6. RENGINIO PROGRAMA.

7. RENGINIO ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS:

- Organizatoriai _____
- Vykdytojai _____
- Koku dokumentu remiantis organizuojamas renginys _____
- Dalyvių priėmimo sąlygos (jeigu renginys vyksta gamtoje, su nakvyne) _____

8. DETALUS MARŠRUTO APRAŠYMAS:

- Lankytini objektai _____

Konkreti nakvynės vieta _____

Informacija apie organizuojamą turizmo renginį

20____ m. _____ mėn. ____ d. ____ klasėje organizuojamas turizmo renginys į _____. Turizmo renginio vadovas: mokytoja(s) _____. Išvykstama _____ val. nuo Progimnazijos, planuojama grįžti ____ d. ____ val. Mokiniam praveistas saugaus elgesio instruktažas. Turizmo renginiuose dalyvaujantys vaikai privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo nurodymus.

Susipažinau: _____
(mokinio tėvo (globėjo) vardas, pavardė, parašas)

JONAVOS RAIMUNDO SAMULEVIČIAUS PROGIMNAZIJA
KODAS 190303343

_____ klasės mokinių turizmo renginio (išvykos) į _____
saugos ir sveikatos instrukcija Nr. _____

1. BENDROJI DALIS.

- 1.1. patvirtinta instrukcija yra norminis mokyklos dokumentas, nusakantis mokiniams jų veiklos ir elgesio reikalavimus išvykos metu, kad nebūtų padaryta žala aplinkai ir mokinių saugai bei sveikatai;
- 1.2. instrukcija nusako su mokinių veikla susijusius pavojus, rizikas ir reikalauja laikytis griežtai laikytis saugos priemonių, mokinio elgesio taisyklių ir etiketo reikalavimų kiekviename išvykos etape;
- 1.3. mokiniui, supažindintam su šia instrukcija ir pažeidusiam šios instrukcijos reikalavimus, taikoma drausminė ir administracinė atsakomybė pagal mokykloje nustatytą tvarką.

2. GALIMI RIZIKOS VEIKSNIAI RENGINIO METU. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO.

- 2.1. neatsargus elgesys laukiant autobuso ar autobuse, kuris gali sukelti eismo įvykį. Saugos priemonės-laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų autobuse;
- 2.2. neatsargus elgesys einant per gatvę ir gatvėje, kuris gali sukelti eismo įvykį. Saugos priemonės-laikytis saugaus eismo taisyklių ir etiketo reikalavimų gatvėje;
- 2.3. saulės nudegimai. Laikytis deginimuisi nustatytos aprangos reikalavimų :dėvėti galvos apdangalą, nesideginti saulėje;
- 2.4. vaiko skendimas. Laikytis maudymosi taisyklių, be mokytojo leidimo neiti į vandenį, nesimaudyti nepažymėtoje maudymuisi vietoje;
- 2.5. vabzdžių įgėlimas, erkės. Pasirūpinti priemonėmis nuo vabzdžių ir erkių įgėlimo;
- 2.6. alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija. Griežtai reikalaujama nevartoti alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų.

3. VEIKSMAI PRIEŠ RENGINĮ (IŠVYKĄ).

- 3.1. sutvarkoma renginio (išvykos) dokumentacija, sudaromi renginyje (išvykoje) dalyvaujančių mokinių sąrašai, gaunamas mokyklos vadovų leidimas, pasirūpinama transportu, būtinu inventoriu, pirmosios pagalbos vaistinėle, kitomis reikalingomis priemonėmis.
- 3.2. paskirstomos grupinės užduotys (esant reikalui).
- 3.3. instruktuojami renginyje (išvykoje) dalyvaujantys mokiniai, susipažinę su turizmo renginio organizavimo tvarka ir saugos reikalavimais, mokiniai (nuo 14 metų) pasirašo žurnale.
- 3.4. informuojami mokinių tėvai ar globėjai apie renginio (išvykos) tikslus, laiką, vietą.

4. VEIKSMAI RENGINIO (IŠVYKOS) METU.

- 4.1. visi griežtai laikosi mokytojo nurodymų ir saugos reikalavimų;
 - 4.2.mokiniai privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti turizmo renginio vadovo(-ų) nurodymus;
- 4.2. stebima, kad mokiniai neatsiskirtų nuo grupės, nenaudotų alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų;
- 4.3. reikalaujama, kad mokiniai vykdytų paskirtas užduotis;
- 4.4. gali būti organizuojami laisvalaikio užsiėmimai, žaidimai;

4.5. susidarius situacijai, gresiančiai vaikų saugai turizmo renginio (išvykos) vadovas gali keisti maršrutą, sustabdyti arba nutraukti turizmo renginio vykdymą.

5. VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS:

- 5.1. suteikiama pirmoji pagalba, esant reikalui;
- 5.2. kviečiama greitoji medicinos pagalba;
- 5.3. informuojami tėvai ar globėjai;
- 5.4. apie įvykį informuojami mokyklos vadovai.

6. VEIKSMAI PO RENGINIO (IŠVYKOS):

- 6.1. mokiniai po turizmo renginio (išvykos) palydimi į mokyklą;
- 6.2. sutvarkomas inventorių, priemonės;
- 6.3. aptariama pedagoginis turizmo renginio (išvykos) poveikis;
- 6.4. įvertinamas mokinių elgesys turizmo renginio (išvykos) metu;
- 6.5. jeigu turizmo renginio (išvykos) metu buvo pažeidimų apie tai informuojami mokyklos vadovai, mokinių tėvai ar globėjai.

Instrukciją parengė ir mokinius instruktavo

(mokytojo vardas, pavardė, parašas)